

1. Сидорчук І. Сучасний стан розвитку страхового ринку в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. Том 302(1). С. 130-133.
2. Чвертко Л., Вінницька О. (2025). Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах економічної невизначеності. Економічні горизонти. 2025. Вип. 3(32). С. 80–87.

УДК 336.1:343.352

Кирсенко А.С., здобувач освіти
Середа О.О., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет технологій та дизайну

КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БЮДЖЕТНУ БЕЗПЕКУ

Корупційні практики у фінансовій сфері України продовжують негативно впливати на ефективність управління державними ресурсами та фінансову стабільність. У період воєнного стану, коли бюджетні витрати значно зростають, будь-яке неефективне використання коштів може безпосередньо відобразитися на забезпеченні оборонних і соціальних потреб держави. За даними Transparency International Ukraine (2024), Україна посіла 104 місце зі 180 країн за Індексом сприйняття корупції, набравши 36 балів із 100, що демонструє поступ у боротьбі з корупцією, але не гарантує високого рівня довіри до державних інституцій [1].

Опитування НАЗК (2024) показує, що 91,4 % громадян вважають корупцію поширеним явищем, хоча лише 18,7 % стикалися з нею безпосередньо [2]. Такий розрив між сприйняттям і реальним досвідом свідчить про наявність певних покращень у контролі, водночас вказуючи на необхідність підвищення прозорості фінансових процесів. Корупційні ризики у фінансовій сфері проявляються насамперед у державних закупівлях, податковому адмініструванні та розподілі бюджетних коштів. За даними Prozorro та НАЗК, у 2023 році приблизно 6 % закупівель мали ознаки потенційного конфлікту інтересів, а у сфері податків зафіксовано понад 7,4 млрд грн порушень, третина з яких має ознаки корупційних схем. Значну увагу слід приділяти сфері оборонного фінансування, яка у 2024 році становила понад половину всіх бюджетних видатків і водночас демонструє високий рівень ризику зловживань.

У науковому вимірі мінімізація корупційних ризиків у фінансовій сфері можлива шляхом поєднання кількох взаємопов'язаних стратегій. Перш за все, цифровізація процесів управління бюджетними коштами через інструменти e-budget, e-data та e-procurement забезпечує прозорість, контроль у реальному часі та зниження людського фактору у прийнятті рішень. По-друге, посилення аналітичного потенціалу Рахункової палати та Держаудитслужби дозволяє

оперативно виявляти фінансові порушення та впроваджувати ризик-орієнтований підхід до контролю, концентруючи зусилля на найбільш вразливих сферах, таких як держзакупівлі, податки та пільги. Третім ключовим елементом є міжнародне співробітництво з OECD, GRECO та Світовим банком у частині антикорупційного моніторингу, що сприяє запозиченню передових практик та підвищує ефективність вітчизняних механізмів. На суспільному рівні формування культури нетерпимості до корупції, розвиток фінансової обізнаності та активна участь громадян у контролі за використанням державних ресурсів виступають необхідними умовами для забезпечення бюджетної безпеки.

Отже, ефективне управління фінансовими ресурсами та мінімізація корупційних ризиків є ключовими чинниками зміцнення бюджетної безпеки та економічної стабільності держави. Цифровізація процесів, підвищення аналітичного потенціалу контролюючих органів та прозорість фінансової звітності забезпечують умови для сталого розвитку країни у післявоєнний період.

Література

1. Індекс сприйняття корупції. Офіційний сайт Transparency International Ukraine. URL : https://www.transparency.org/en/countries/ukraine?utm_source (дата звернення 20.03.2026)

2. Реальний корупційний досвід українців у понад чотири рази менший за оцінку поширеності корупції: результати досліджень. Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції. URL : <https://nazk.gov.ua/uk/realnyy-koruptsiynyy-dosvid-ukraintsiv-u-ponad-chotyry-razy-menshyy-za-otsinku-poshyrenosti-koruptsii-rezultaty-doslidzenh/> (дата звернення 20.03.2026)

УДК 37.014.5:336.1

Терещенко Д.С., здобувач освіти
Середа О.О., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Фінансове забезпечення закладів загальної середньої освіти України набуває особливого значення в умовах децентралізації, трансформації бюджетних відносин та зростання вимог до якості освітніх послуг. Фінансова спроможність закладів освіти визначає рівень матеріально-технічного забезпечення й можливості впровадження інноваційних освітніх технологій,